

СЕСІЯ—ЭКЗАМЕН НА СТАЛАСЬ

Канець года заўсёды адметны ўсім, што падводзяцца яго вынікі. Кожны калектуў, кожны чалавек, азіраючыся назад, уважвае дасягнутае, аналізуе пройдзеныя шляхі. Не менш адказны і клапатлівы гэты перыйяд для студэнцкай моладзі: хутка пачнеца зімовая запіков-экзаменайная сесія. Менавіта яна падагуціць дасягнутае, дасць адказ на пытанне: ці пленіна працаўваў калектуў універсітета — і студэнты, і выкладчыкі — у час мінулага семестра.

Для студэнцкай моладзі, камсамольцу сёлетняя зімовыя сесіі будзе асаблівай. Наперадзе важная падзея ў жыцці камсамоліў нашай краіны — XIX з'езд ВЛКСМ. Справа гонару кожнага студента зрабіць зараз усёмагімса для паспяховай здачы заўлікаў і экзаменаў. Кожная гадзіна, праведзеная ў аўдыторыі, павінна быць максымальна насычанай.

У матэрыялах XXVI з'езда КПСС адзначалася: «Вядомыя поспехі савецкай сістэмы вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Толькі за апошнія пяць гадоў яна дала нашай народнай гаспадарцы 10 мільёнаў кваліфікаўных спецыяльнікаў».

Каб і надалей падтрымліваць гонар вышэйшай школы, быць дастойнымі такою высокай аডыянтамі, стаць спецыялістамі саўтрайней высокай кваліфікацыі, неабходна дабіваць максімальнай аддачы вучэбнага працэсу.

У падрыхтоўкі да экзаменаўскай сесіі вялікая роля належыць камітэту ЛКСМБ і камсамольскім бюро, вучэбна-выхаваўчым камісіям, саветамі выдатнікам. Менавіта ў іх непасрэдныя абавязкі ўваходзіць кантроль за рэгулярным наведваннем занятыяў, за сістэматычнай і старавінай падрыхтоўкай да іх. Аднак у апошні час назіраюцца частыя, нічым не апраўданыя, пропускі занятыяў. Асаблівасці матэматыкі, які паказаўся вынікі апошніх праверак наведвання занятыяў, пропускі на матэматычным факультэце. Для камсамольскай, прафсаюзнай арганізаціі гэтага факультэта, усіх студэнтаў асабліва важна зараз дабіцца спорадзенінага наведвання занятыяў, тым больш, што вынікі папярэдніх сесій матэматыкі былі не бліскучыя.

Важную ролю пры падрыхтоўках да сесіі і ў часе яе праведзення адыгрывае універсітэцкая бібліятэка, чытальныя

залы. Гэта асноўная крыніца ведаў, даведніцкі цэнтр для студэнтаў нашай ВНУ. Супрацоўнікі бібліятэкі добра ўсвядмляюць сваю адказную задачу і, як заўсёды, зробіць усё ад іх заўлікаў, каб напружанае час у жыцці ўніверсітэта прайшоў спакойна і дакладна, ствараць неабходны ўмовы для пленінаў занятыяў у чытальных залах, пастрачаць кожнага студэнта, забяспечыць патрэбным падручнікам. Пэўная адказнасць у дакладнай работе бібліятэкі належыць і самім студэнтам. Яшчэ ў большай меры, чым у час занятыяў у семестры, ад іх заўлікаў, каб не было збору ў арганізацыйнай работе. Калі ты ўзяў падручнік, даведнік, то ўсведамляй, што ён патрэбен не тае адна- памятаць пра свайго таварыша, які, магчыма, чакае менавіта гэту самую кнігу.

Калектывізм прайяўляецца асабліва адчувальна ў самых невядомых студэнціках падраздзяленнях — акадэмічных групах. У атмасферы шчырага клопоту і зусімадапамогі праходзіць падрыхтоўка да сесіі ў лепшых з іх, як, напрыклад, у групі T-51 эканамічнай факультэта. Тут ужо дасканала ведаюць магчымасці кожнага. Выдатнікі вучобы, тэя, каму асабліва добра відомы «таямніцы» таго або іншага з візвучаемых курсаў, заўсёды прыдуть на дамагому слабу, наладзяць імправізовану кансультацию ў калідоры факультэта, у пакоі інтерната. Тут дарчы будзе сказаць, што добная вучоба непарыўна звязана з наукоўской работай студэнтаў. Як правіла, пышныя круглагляду з'яўляюцца стымулам для паспяховай вучобы: у час навуковых даследаванняў з'яўляюцца ведаць якія больш усмежкіх галінах, павышаюцца агульны ўзровень адукацыі.

Час, які застаўся да пачатку сесіі, неабходна выкарыстоўці пленіна, з поўным усведамленнем задач, ускладзеных на ВНУ партыяй і юрадам, усім сучасным жыццем. У матэрыялах XXVI з'езда КПСС указалася: «Больш поўна траба выкарыстоўваць наявуковыя патэнцыялы ВНУ, у якіх сканцэнтравана большая палавіна ўсіх наўгародскіх дактараў і кандыдатаў наукаў. Разам з разніцамі народнай гаспадаркі мініністраў і палітыкі, і ўсіх іншых спецыялінасці. А значыць, і сістэма плавання падрыхтоўкі нарадаў ў ВНУ павінна чула реагаваць на гэтыя перамены».

Лістапад 1943 года, калі савецкія воіны, партызаны вызвалілі г. Гомель ад наемніцкіх захопнікаў, уписаны ў гісторыю вобласці залатымі літарамі. Прайшло ўжо 38 гадоў з таго радаснага і светлагага дnia, а памяць аб ім у сэрцах

людзей жыве. Кожны год, 26 лістапада прыходзіць ветэраны, моладзь да браціяў магіл, помнікі і абеліскі, каб ушанаваць памяць воінаў, аддаўшых жыццё за сёняшнія шчаслівасці мірнае жыцця.

Адбыўся мітынг, прысвечаны гадавіне з дня вызвалення

Гомельскі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЕТА

№ 36 (485)

Субота, 5 снежня 1981 года.

Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходць раз у тыдзень

Цена 2 кап.

ПЛЕНУМ АБЛАСНОГА КАМІТЭТА КПБ

2-га снежня адбыўся IV пленум аблкома КПБ. На яго былі запрошаны першыя сакратары гарніку і райкомаў партыі, якія не уваходзяць у састав аблкома КПБ, старшыні камітэтаў народных думатаў, першыя сакратары гарніку і райкомаў камсамола, старшыні гарадскіх і раённых камітэтаў народнага кантролю, краўнікі абласных арганізацый і ведамстваў.

З дакладам «Аб выніках лістападаўскага (1981 г.) пленума ЦК КПСС і задачах партыйных арганізацый вобласці, вынікаючых з расширенага пленума 1 прамовы па ім Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. Г. Бражніка» выступіў першы сакратар аблкома КПБ Ю. М. Хусаніча.

Па аблеркаванаму пытанню прынята адпаведная пастанова.

Аблеркаваны на партыйным сходзе

ПРАЯЎЛЯЦЬ БОЛЬШ АКТЫЎНАСЦІ

На гэтым тыдні ў партыйнай арганізацыі упраўлення адбыўся чартговы сход. На ім было разглянута пытанне аб работе камітэта камсамола і падраздзяленняў арганізацій студэнцкага самакіравання. Задзудзаны паведамлены старшыні падраздзяленняў першыя сакратары камітэта камсамола і падраздзяленняў арганізацій студэнцкага самакіравання. Задзудзаны паведамлены старшыні спорту клуба Г. Варнатыкі. У аблеркаваны на сходзе пытанне прынята ўздел рэктар універсітэта Б. В. Бокуць.

На партыйным сходзе адзначалася, што за апошні час у арганізаціях студэнцкага сама-

чык вучэбна-кансультатыўнага пункта Ул. Родзікаў, супрацоўніца вучебнага аддзела Л. Маліярэнка, намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ універсітэта Ул. Чмык, рэдактар штатнай газеты «Гомельскі Універсітэт». Ул. Балота, старшыні спорту клуба Г. Варнатыкі. У аблеркаваны на сходзе пытанне прынята ўздел рэктара «Камсамольская праектара» С. Аўсіені. Аб работе штаба «Камсамольская праектара» расказала яго начальнік І. Шаламіцкая.

На сходзе пытанне прынята адзначалася, што за апошні час у арганізаціях студэнцкага сама-

чыкіравання зроблена ніяма. У гэтым напрамку адшукоўваючыца новыя, апраўдаўшыя сябе формы і методы. Аднак дасягнутае пакуль што не можа задавальняць. Неаслабнівае увага патрабуе ціпер выхаваўчая работа студэнцкай моладзі, барацьба за ўмацаванне дысцыпліны, больш апшчыдныя адносіны да сацыялістычнай мэдіасці.

На сходзе пытанне прынято адзначалася, што за апошні час у арганізаціях студэнцкага сама-

СХОД КУРАТАРАЎ

На эканамічным факультэце адбыўся сход куратараў. Асноўная ўвага была ўзделеная на падраздзяленія, якія вывучаюць механізмавую апрацоўку эканамічнай інфармацыі. Па выніках блгую паспяховасць бачна, што калі дзеўнікі падраздзяленняў стымулам для паспеховай вучобы: у час навуковых даследаванняў з'яўляюцца ведаць якія больш усмежкіх галінах, павышаюцца агульны ўзровень адукацыі.

Ушала на сходзе размова з працоўнымі

справамі У. Пінчука і Н. Цуркіна (T-22), I. Чапелава, А. Юнах (T-21), М. Колбіе (T-24), Н. Данілаў, В. Іваноў (T-34), С. Галавін (0-32), С. Калеснікава (0-33), І. Гу-

зера, Е. Іванова (T-41).

На сходзе выступілі куратары Л. Г. Багамаз, Г. К. Котаў, старшыні куратараў факультэтаў В. М. Кучмін, Аблеркаваны на сходзе пытанне выканання планаў куратараў, рэгулярызасць наведванняў студэнтаў эканамічнай факультэта, звязаныя з падраздзяленіямі адзінакі. Прычым, і наведванне занятыяў тут намінога горшое.

Шла на сходзе размова з працоўнымі падраздзяленіямі іншых курсаў, і працоўнымі падраздзяленіямі іншых курсаў, якія маюць акадэмічную запазычансць па тых ці іншых предметах. Гэта Т. Пінчука і Н. Цуркіна (T-22), I. Чапелава, А. Юнах (T-21), М. Колбіе (T-24), Н. Данілаў, В. Іваноў (T-34), С. Галавін (0-32), С. Калеснікава (0-33), І. Гу-

У камітэце ЛКСМБ

РАЗМЕРКАВАЛІ АБАВЯЗКІ

На гэтым тыдні адбыўся пашыранае пасяджэнне зноў выбранага камітэта камсамола універсітэта У. Кананікі і прадстаўніцтва ветэрану Віліяма Айчыннага вайны, сакратару партыйнага бюро біялагічнага факультэта Васілю Аляксандравічу Хількевічу. Ен гаварыў пра доблесць, адзягну

мужнасць савецкіх людзей у грозныя гады вайны — ліхасць, заклікай моладзь святіцца, да ўстаноўчага зноў ўтворэння народнага дому, змагацца за мір на зямлі. Мінчукінай маўчання была ўшанавана памяць загінуўшых воінаў, да падноўжніка помніка ўстаноўчага зноў ўтворэння народнага дому, змагацца за мір на зямлі.

На здымку: уважліва слухаюць выступленне ветэрана ўзделнікі мітынгу.

На здымку: уважліва слухаюць выступленне ветэрана ўзделнікі мітынгу.

Фота У. Чысціка.

В. ЛАЗУЧЭНКАВА,
намеснік дэкана
факультэта

Шаламіцкая — «Камсамольскі праектар»; Н. Сіліна і Г. Зубарэвіч — культурна-масавыя; І. Чыкунак — арганізацыйны; В. Пікарскі — штаб працоўных спраў; У. Васлец — добраахвотную народную дружыну; А. Ляхаў адказаў за грамадска-палітычную практику; І. Асан-Джалалав — за арганізацію вучебных камсамольскіх актыву; Р. Емельянаў — узанімаваў жылішча-бытавыя сектар; Н. Колтышава — прафком; А. Цяпічава — савет маладых вучебных; Л. Царова — сектар інтэрнацыональнага выхавання.

На пасяджэнні камітэта камсамола прысутнічалі першыя сакратары аблкома камсамола У. Даўдова і першыя сакратары Цэнтральнага райкома камсамола Гомеля У. Біран. У Даўдовічы выступіў з кароткай прамовай.

(Наш кр.)

Насустрач працоўнаму семестру-82

I ЗНОЎ КЛІЧУЦЬ СБА

Яшчэ не змоўкі размовы аўтрапцім працоўным семестры-81, яшчэ і да гэтага часу можна пачуць фразу: «А памятаеш...», з якой памянаюцца звычайнай расказы аб цікавых выпадках у будаўнічых і сельскагаспадарчых атрадах, а ўжо вядзенца падрыхтоўка да новага сезона.

Кожны год пасля здачы летніх сесій тысячы юнакоў і дзяўчын выязджаюць у складзе будаўнічых атрадаў на працу на абекты народнай гаспадаркі. Самі слоўы «будаўнічы атрад» выклікаюць у іх пашучіе рамантыкі. Адчуваючы гэта не страчаюць і тыя, хто працаў у атрадах ужо па некалькі разоў. Моладзі падабаецца такімі жыццем, яго формамі. Сполучэнне філічнай, іншы раз вельмі нялігкай, працы з працай грамадска-палітычнай, цеснае супрацоўніцтва з мясцовай моладдзю, шыфсця сувязі. Дын адпачынку таксама насычаны: арганізація экскурсій, паходы па месцах баявой славы, сустэречы з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны і працы, вечары адпачынку сумесца з мясцовай моладдзю.

Будаўнічы атрад — гэта працоўны экзамен для кожнага студэнта. Пасля вяртання на ўніверсітэт кожны павінен дапаць спраўядлівую аўтрапцім. Вось і нядавна камандыры і камісары атрадаў міністру працоўнага семестра трывалі такую спраўядлівую аўтрапцім. Было бачна, якую вялікую і адказную ролю адірывае асоба камандыра і камісара ў атрадзе.

У падрыхтоўчы перыяд зноў вельмі важна прыгледзіцца да работ, вызначыць, хто з іх можа стаць сапраўднымі важаком, кіраўніком. Часей за ўсё гэта тыя, хто ўжо выязджаюць з будаўнічымі або сельскагаспадарчымі атрадамі на работу.

Ведае спецыфіку іх дзеянніці, быту.

Вялікую дапамогу ў падборы кіруючых кадраў студэнцічных атрадаў могуць аказаць доканаты, партыйныя і прафсаюзныя арганізацыі. У мінулым годзе, напрыклад, пры падрыхтоўцы да працоўнага семестра на гісторыка-філалагічным факультэце самы актыўны ўдзел у гэтай работе прымаў дэкан факультэта Тамара Ігнатавіч Язэпава і сакратар партыйнай арганізацыі Маргарыта Васільеўна Гусева. Яны называлі імёны студэнтаў, якія дастойны, на іх погляд, узначалилі атрады.

Будаўнічы атрад «Нашчадкі» з гістофіла пад кіраўніцтвам Рыгора Стырака па выніках работы занім першое месца на факультэце і другое па ўніверсітэце. Добрымі былі водгукі аўтрапцімаў атрада гістофілаўцаў — сельскагаспадарчага — «Ліра» (кімандзір Вероніка Кузубава).

Заканчыўшы пытанне заслугоўвае ўвагі тым больш, што бываюць яшчэ выпадкі, калі дэвер'е, аказанае калектывам, не адпраўваецца. Іншы раз гэта бывае не толькі віной, але і бядой не атрымашчагася камандызм. Па праездзе на месца дыслакацыі, ён раптам адчувае, што не ёсць стане кіраваць сваімі падначаленымі, не ў сілах спраўядлівасці з выпрашэннем усіх проблем, якія ўзнікаюць пры новых аbstавінах жыцця. Менавіта таму кожны, каму прапанавана такая адказная пасада, павінен адзін з адзін з самім сабам узважыць усе свае магчымасці, ці зможа ён узвесці на сябе адказнасць, няхяд і не на працяглы термін, за лісі паводзіны сваіх таварышаў.

**С. ГУЛЯЕУ,
член камітэта камісамола
ГДУ.**

Па хвалюючай праблеме

ВЫНІК ПРАЛІКАЎ

Вестку аб тым, што ў пачатку багчага навучальнага года плануецца закончыць будаўніцтво ў дзяйніцтве новыя 13-павярховыя інтэрнаты ГДУ, студэнты прынімлі з вялікай радасцю. Каб дапамагчы будаўнікам своечасова выкананьне аўтём работ, на працы гэта падзялена на падзялкі, на падзялкі, на падзялкі. Аднак, выявілася шмат недапрацовак, да лікавідныя якіх спартрэбіўся яшчэ пэўны адрозні часу.

З-за пралікаў праектыроўшчыкаў быў неправільна падбіданы дах будынку, і ў дажджлаве асеніне надвор'е ён пачаў працікаць. У выніку у дзвяццаці пакоях сапсанаваў паркет. За лета байны будаўнічых атрадаў ўніверсітэта выкладлілі піліткі падлогу на ўсіх паверхах. І толькі пасля заканчэння гэтай карматаўской работы спахаліся будаўнікі: не была вытрымана тэхнолагія ўкладкі плюткі, і ўсё траба было рабіць спачатку.

Падобных прыкලіх недаходы выявіліся з мягкім часу больш. Каб хутчэй іх лікавідаць, студэнты ўніверсітэта — самі прапанавалі сваю дапамогу рэктарату, адміністрацыйна-гаспадарчай частцы. Іх

падрымалі камітэт камісамола, доканаты факультэтаў. І вось на працы грох месцаўдай кожны дзень пасля заняткі ўніверсітэцкі аўтобус адвозіць у Валатаву студэнтаў.

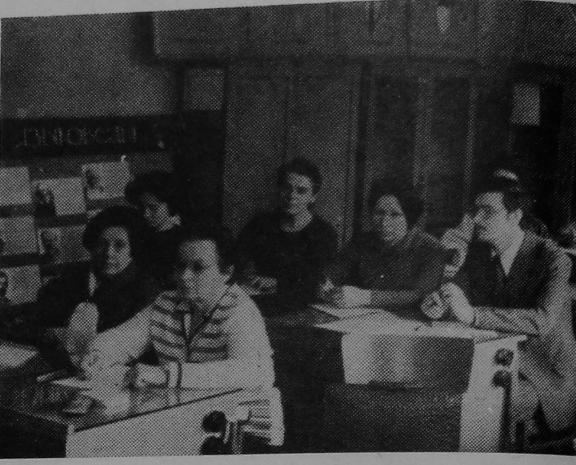
Брыгада ў складзе звыш 50 чалавек — будучых біёлагуў на чале з Сяргеем Пісочнікам перакладае сапсанавы паркет, піліту на калідорах. Ім выкананы гэтыя работы ўжо на дзесяці паверхах. Старанне працоўцаў першакурснікаў з матэматычнага факультэта разам са сваімі брыгадзірамі Аляксандрам Нікіцінам, 13 студэнтамі фізічнага факультэта сапранілі брыгаду электрыкіў, якія кіруюць іх працы. Рабяты устанаўліваюць у пакоях свяцілінкі.

Адным словам, студэнты, якія адчуваюць вострую патрэбу ў інтэрнаце, не шкадуюць сіл, энергіі для таго, каб хутчэй стаць навасёлкамі.

Усе віну па дрэснаму ходу спраў на будоўлі, не трэба звязваць толькі на будаўнічыя арганізацыі БУ-84 і БУ-47. Якасць правадзімых на абекте работ трэба было бы праправіць мясцовому камітэту, народнаму кантролю ўніверсітэта.

Ціпер апошнія слова — за будаўнікамі. Яны прызначылі тэрмін здачы інтэрната — да Навагодняга свята, але аўтём работ, якія трэба выкананы, асабльсць ў прыўнесенні да інтэрната сталавай, застасці, якіх зігнаны. І можа здаўшыца так, што здача абекта зноў будзе адтэрмінавана.

Т. НІКАЛАЕВА.

КАРЫСНАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА

У НАШ ЧАС — час імкнівага развіцця науки і тэхнікі, час навукова-тэхнічнай рэвалюцыі, асабліва ўзрастасці неабходнасці сцеснага супрацоўніцтва вучоных, якія працујуць у навучальных установах краіны, і наукоўскіх супрацоўнікаў акаадэмічных інстытутаў, адзінстваў і лабараторый у распрацоўцы актуальных, буйных проблем, якія маюць важнае народна-гаспадарчое значэнне. Разам з тым вядучыя вучоныя з Акадэміі навукіў павінны аказаць дэйсціўную дапамогу навучальным установам у падрыхтоўцы і нацыянальных інстытутаў вучэбнага працэсу, у забеспячэнні кваліфікаванымі краіністкамі студэнтаў пры напісанні дыпломніковых прац.

Улічваючы ўсё гэта, кафедра рускай мовы ўніверсітэта ў адпаведнасці з Статутам Акадэміі навук БССР у кастрычніку гэтага года заключыла комплексны дагавор аб дадзеніямі наукоўскім супрацоўніцтвам з інстытутам вучэбнага працэсу, у якім працуе вучоныя з акаадэмічнай кафедры рускай мовы. Акадэмія навукіў павінны аказаць дэйсціўную дапамогу навучальным установам у падрыхтоўцы і нацыянальных інстытутаў вучэбнага працэсу, у якіх працуе вучоныя з акаадэмічнай кафедры рускай мовы. Хоча веरыць, што пакладзены добрыя начатак нашага супрацоўніцтва, што такая сарадніцтваў двух навуковых кафедр, якімі прынімаюцца добра падтрымкі.

Планы нашага супрацоўніцтва ўжо ажыццяўляюцца: у мэтаўству аспірантуры пры Інстытуце мовазнаўства АН БССР будзе дапамагаць кафедры рускай мовы ў падрыхтоўцы высокавакансівых ілі філіяльных спецыялістў праціптуру і навуковыя стажыроўкі членуў кафедры.

Планы нашага супрацоўніцтва ўжо ажыццяўляюцца: у мэтаўству аспірантуры пры Інстытуце мовазнаўства АН БССР будзе дапамагаць кафедры рускай мовы ў падрыхтоўцы высокавакансівых ілі філіяльных спецыялістў праціптуру і навуковыя стажыроўкі членуў кафедры.

Інстытут мовазнаўства АН БССР будзе дапамагаць кафедры рускай мовы ў падрыхтоўцы высокавакансівых ілі філіяльных спецыялістў праціптуру і навуковыя стажыроўкі членуў кафедры. Акадэмія навукіў павінны ажыццяўляць сеансы на тэмах «Функцыі мовы. Роля рускай мовы як сродку міжнароднай візіянальных зносін, дружбы народаў, наукаўскага і лінгвістычнага тэрміналогія». Акадэмія навукіў павінны ажыццяўляць сеансы на тэмах «Актуальная праблема лінгвістычнай тэрміналогіі», «Словаўзарнага слоўніка беларускай мовы», «Словападобнага слоўніка беларускай мовы» і «Супастаўлівага дарыўніцтва слоўніка беларускай мовы». Акадэмія навукіў павінны ажыццяўляць сеансы на тэмах «Функцыі мовы. Роля рускай мовы як сродку міжнароднай візіянальных зносін нароўдук СССР», якую асвяцілі ў сваім дакладзе асістэнты кафедры А. Я. Міхневіч і А. І. Антанюк.

Вучоныя з Акадэміі навук прынялі таксама актыўны ўдзел у аблікаванні праграмы і структуры вучэбнага дапаможніка «Усходнеславянская лінгвістычная тэрміналогія», над якім працуе цілер акаадэмічнай кафедры рускай мовы. Хоча веरыць, што пакладзены добрыя начатак нашага супрацоўніцтва, што такая сарадніцтваў двух навуковых кафедр, якімі прынімаюцца добра падтрымкі.

П. СЦІПЦКО,
загадчы кафедры рускай мовы, доктар філалагічных навук.

На здымку: Л. А. Антанюк выступае з дакладам на пасяджэнні кафедры.

НАРАДА ГЕОЛАГАЎ КРАІНЫ

У нашым універсітэце прайшла міжведамасная нарада па стратыграфіі БССР. У ёй прынялі ўдзел супрацоўнікі Управління геалогіі БССР, Інстытута геахіміі і геафізікі АН БССР, Беларускага наукоўскага даследчага геолага-разведчага інстытута, выкладчыкі геафізікі нашага універсітэта, прадстайдыкі больш 100 арганізацый краіны. Нарада, прысьвечаная распрацоўцы стратыграфічных схем-ВССР, праводзілася ў Беларусі ўпершыню. Нашы суседы — геолагі Украіны, Прыбалтыкі і такія схемы ўжо распрацавалі і зацвердзілі. У Беларусі ж распрацоўка стратыграфічных схем стала магчымай нядавна, пасля 15 гадоў вывучэння даных бурення.

Пасля пленарнага пасяджэння нарады працягвалася работы па секцыях. Кожная секцыя амбіксювала прапанаваныя відумымі геалягічнымі арганізацыямі БССР стратыграфічных схем, якія ахопліваюць перыяд у гісторыі фарміравання Зямлі ад 2,7 мільярдаў да сучаснай эпохі.

Пасля пленарнага пасяджэння нарады працягвалася работы па секцыях. Кожная секцыя амбіксювала прапанаваныя відумымі геалягічнымі арганізацыямі БССР стратыграфічных схем, якія ахопліваюць перыяд у гісторыі фарміравання Зямлі ад 2,7 мільярдаў да сучаснай эпохі.

Наибольш ажыўленнае аблікаванне ўдзельнікамі нарады выклікала схема стратыграфіі дакембрія — самага старажытнага этапу геолагічнай развіцця нашай планеты. Гэты этап у Беларусі па прапанаванай стратыграфічнай схеме заключаны ў інтэрвале 2,7—

1,7 мільярдаў гадоў. Тому зразумелыя цяжкасці вучоных, якім прадстаўляла задача не толькі склаці стратыграфічную схему дакембрія, але і звязаць яе з суседнімі тэртыріямі, там, дзе яна лепш распрацавана. З прапанаванай схемай выступілі на сескі прафесар Інстытута геахіміі і геафізікі АН БССР А. М. Пап. З дакладамі аб вольще складання схемы стратыграфії Украіны выступілі намеснікі сакратара па науках Інстытута геахіміі і фізікі мінералу АН УССР, кандыдат геолага-мінералагічных наукаў К. Е. Есліцк, з дапалненнямі па складанню схемы — старши наукоўскі супрадрукі Украінскага наукоўскага даследчага геолага-разведчага інстытута А. Н. Дранікаў, іншыя вучоныя.

Вынікі праведзенай нарады з'яўліся распрацаваны ў канчатковым варыянце стратыграфічнай схемы тэртыріі БССР. Яна прадстаўлена да зацверджэння Міжведамасному стратыграфічнаму камітэту (МСК).

Дзякуючы аргамітэту, нарада прайшла на высокім узроўні. Ва ўдзельніцтве нарады — гасці нарады — засталіся прыемлемы ўзбраўнанні ад гасцініці беларускіх калег. Я. ШАРАМЕТ, намеснік дэкана геафака па науцы, даецтва.

Сталіцы нашай Радзімы, праіншыя эпізоды з франтавога жыцця выступілі ў ветэранаў. Ветэраны гаварылі і аб вызвалені ад фашистскіх акупантаў Гомельшчыны, роднай Беларусі, адзінстваў на шматлікіх пільністях, будучых гісторыкіў і філолагаў. Ва ўдзельніцтве студэнтаў падарылі ветэранам вайны кнігі.

Расказалі

Ветэраны вайны

У першакурсніку гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ адбылася цікавая сустэречка. Яны прымалі ў сіле ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны Герояў Т. НІКАЛАЕВА.

Савецкага Саюза В. Ф. Мухіна, П. С. Стракалава, а таксама заслужанага настаўніцтва БССР П. А. Дубровскага, М. Е. Вароніна. У гэтыя дні, калі шырокая адзінстваўца 40-годдзе разгрому на мяцежка-фашистскіх захопнікаў пад Масквой, рабяты з захапленнем слухалі пра герайчную абарону

ПАЭТ ВЯЛІКАГА ТАЛЕНТ.

Да 90-годдзя з дня нараджэння Максіма Багдановіча

пісменнікаў. Далёкая Беларусь была для М. Багдановіча заўсёды самай блізкай і дарагой. Душой і сэрцам ён заўсёды быў з родным беларускім народам, з яго культурой і літаратурой. Беларускую літаратуру М. Багдановіч хадзеў бачыць на ўроўні сусветнай класікі.

Менавіта на гэты першыяд прыпадае з'яўленне ў газэце «Наша ніва» (1907 г.) першага твора М. Багдановіча «Музыка», які па сваіх танальнасці, заместу мае многа аттульнае з пазмай Іанкі Купалы «Курган».

У 1911 годзе М. Багдановіч заканчвае гімназію і прыезджае ў Беларусь. Ей плённа займаецца ўніверсітэцкай Віленскай бібліятэцы, часта сустракаецца з супрацоўнікамі газеты «Наша ніва». Вынікам наяднання Радзімы з'яўліся цыкл вершаў «Старая Беларусь». У хуткім часе М. Багдановіч вяртаецца дамоў і паступае ў Яраслаўскі юрыдычны ліцэй. Неабходна аз начыць. М. Багдановіча асноўнае месца займала літаратура. Ей многа працуе над удасканленнем формы верша, памырэннем жанравых межаў беларускай лірыкі (актава, санет, трэyleт і іншы). Вынікам такога плённага літаратурнай дзеянасці з'яўліся першы і адзіны прыжыццёвый зборнік паэта «Вянок» (Вільня, 1913 г.).

У 1916 годзе М. Багдановіч заканчвае ліцэй, і яго цягне на Радзіму. Нягледзячы на дзялкі стаяні задараў ён едзе ў Мінск і живе ў Змітрака Бядулі. Пазней З. Бядуля напіша ўспаміны пра М. Багдановіча і назаве іх «Страдлі-Лебедзь».

У час знаходжання ў Мінску М. Багдановіч многа працуе: піша верши, рецензіі, такія выдатныя творы, як «Страдлі-Лебедзь» і «Пагоня».

Лірычны герой М. Багдановіча надзелены рысамі моцнай волі, узвесціў сваій працаваць, верай у перамогу працоўных над сацыяльным злом.

Творы паэта вызначаюцца мастацкім якасцім і глыбокім ідэйным зместам. З высокім паэтычным майстэрствам малое ён рэалістычныя образы зблізіў беларускай вёсکі, прыднешанай кожнаму твору, кожнай новай книжцы беларускіх

Краю мой родны! Як выкляты богам —
Столькі ты зносишь недолі.
Хмары, болоты... Над зборжкам уборым
Вечер гуляе на волі.

Поруч раскідалісь родныя вёскі,
Жалем сціскаюцца
грудзі! —
Бедныя хаткі, тамолі,
біорозкі,

Усюды панурыя людзі...
—
У гутарках-казках аб пічасці,
аб згодзе

Сэрца навін не пачу.
Сціснула гора дыханне
у народзе,
Гора ўсюды пануе.

Паэт глыбока верыў у творчыя магічнасці беларускага народа, калі, звяртаючыся да роднай староні, пісаў:

Беларусь, твой народ
дачаканацца
Залацістага, яснага дні.
Паглядзі, як усход
разгараецца,
Сколкі ў хмарах залётных агня...

М. Багдановіч быў глыбока перакананы ў тым, што «доля чорная» не вечная, што на змену «цёмнай ночы» прыдзе светлы дзень. Менавіта тому паэт так узвесціў заплуту:

Ты не этаснеш, ясная
Ты яшча асвеціш родныя край
Беларусь май!

Краіна-браначка!
Устань, свабодны шлях
сабе шукай.

Цэнтральны у пазэлі М. Багдановіч стала тэма цялкага жыцця народа, цёмнага і забытага. З глыбокім жалем гладзей паэт на бяду беларускага му-

жыка, а таму часта ў пошуках геральдичнага звязтаецца да міфалагічных матываў, застаўчыся пры гэтым глыбока реалістычным («Старацца», «Пугач», «Лясун», «Возера»).

Значнае месца ў пазэлі М. Багдановіча занялі творы сацыяльнага накіраванасці («Мажы», «Народ, беларускі народ», «Рушымся, брація, хутчай...», «Эміграцкай песня»), у якіх ён адлюстроўваў тыповыя з'яўлінні рачанскасці, праўдай рэалістычных малонкі класавых супяречнасці перадраўлюючай Беларусі, выкрыў прычыны сацыяльнага зла, кликаў на барабану з ім.

А на якую вышыню ўзвіў паэт тэму нахання, вялікае, светлае і чыстое пачуцце («Маладыя гады», «Раман»)! Сені лепшыя ўзоры інтymнай лірыкі М. Багдановіча сталі вышэйшым дасягненнем беларускай класічнай пазэлі. Ці не таму многія творы М. Багдановіча знайшли сваё другое жыцце ў музыцы: «Зімі», «Завіруха» (кампазітар Э. Тырман), «Маладыя гады» і «Слуцкі ткачы», на музыку А. Багатырова і А. Туранкова; раман «Зорка Венера» (кампазітар А. Туранков) і іншыя.

М. Багдановіч вядомы ў нашай літаратуре як выдатны перакладчык твораў Гардыяна Шаўчэнкі, Гейнз, Шылеры, Гётэ, Верлена, Верхарна, таленавіты літаратуразнаўца. Яго пару належалі артыкулы «Іван Неслухоўскі», «Краса і сіла», «Забытыя шляхі», «Глыбы і слалі» і іншы. Іны шыроко вядомыя далёка за межамі нашай краіны.

Апошнія дні жыцца паэта, запоўненныя працай, прайшли ў

Ялце, куды ён прыехаў на лячэнне. Тут ён напісаў апошні верш «У краіне светлай, дзе ўміраю», які стаў праграмным у творчай спадчыне паэта: У краіне светлай, дзе ўміраю,
У белым доме ля сініх бухты,
Я не самотны, я кігу маю
З друкарні пана Марыціна
Хукты.

Гэты перадсмротровы рады паэта перадаюць глыбока ўсведамленне грамадзянскага авазаву.

М. Багдановіч зрабіў так многа для беларускай літаратуры: «што і зараз мы з удачнасцю скілем галовы перад паміядзю пазэлі і кладзём янок любі на яго заўчастную магія». М. Багдановіч памер у 1917 годзе, у самым росквіце сваёга таленту.

Далейшыя ялце ўзятымі напісадкамі ўзвесціў яму помнік. Іх помнікі заўсёды жывімы кветкі. Ідуць і ідуць сюды жывіхі сонечнага горада ля мора і яго гості. Ідуць, каб пакланіцца вялікаму пазэлу, пазэту-наватару, пазэту-барабану.

Натхнёнае слова М. Багдановіча гучыць сенія з трыбуны чытальняцкіх канферэнцый, ва універсітэцкіх і інстытуцыйскіх скілішчах, школьніх класах, на гарадскіх клубах, гучыць там, дзе любіць беларускую літаратуру, беларускія слова, дзе спрашваюцца «аб месцы пазэта у рабочым сіле». Таму М. Багдановіч быў і застапенца вечна жывым у памяці народа, ён — наш сучаснік.

В. ГЕНАШ,
асцістнік кафедры
беларускай літаратуры.

ПРА ЛЮБІМАГА ПЕСНЯРА

Ва ўсёй Беларусі і за яе межамі шыроко арганізацый кнігальбуй 4 снежня іяны правілі ў Палацы культуры будаўніцтва літаратуры вечар, прысвечаны памятнай дадзе. Praha жыццёў і памяці слова Максіма Багдановіча. У юбілейны дні паэта змагаюцца народы беларускага песьняра гаварыў: «Іван Неслухоўскі», «Краса і сіла», «Забытыя шляхі», «Глыбы і слалі» і іншы. Іны шыроко вядомыя далёка за межамі нашай краіны.

Навук В. У. Ярац. Вялікую цікаласць у прысутніх выклікала музычна-пашыртальная кампазіцыя «Зорка Максіма». На сцене

выступілі лаўрэаты нікаў імя У. І. Леніна-республіканскага конкурсу чытальняцкай Эсфір і Валерый Нікалаевы.

Юбілейны дні паэта з дня нараджэння М. Багдановіча была прысвечана 1 суречча В. У. Яраца і асцістнік кафедры беларускай літаратуры I. Ф. Штэйнера з работнікамі бібліятэкі Палаца культуры і тэхнікі чыгунач-

запыт. Асаблівая ўвага на даеца працайдзеніе і распрацоўжванне грамадскапалітычнай літаратуры і мастерствау XXVI з'езда КПСС. На радзе працрайместваў паўночна-ўсходняга раёна Гомеля працоўнікі кіёскі на грамадскіх пачатках. На заводзе «Электраапаратура», у аўдіяніоні «Гідроаутаматыка», як і ва ўніверсітэце, створаны пункты па выуччэнню попыту на літаратуру, у тым ліку специяльна-технічную. Тут арганізоўваюцца кніжныя кірмашы. Калектыву магазіна прымаўты аўдзелы з асаблівымі аўтарытэтамі, прыходзяць на кнігі, членам Саюза мастакоў БССР Я. К. Іванешкам. Ен афармляў яго вітыны, з'яўляецца членам «Савета саўдзейнчанія». Ен сказаў:

— Я часта бываю ў кнігарнях горада. І вельмі яркае жыцце Максіма Багдановіча, яго творчыя набыткі гаварыў I. Ф. Штэйнер. Выступленне В. У. Яраца было прысвечана пашыртальному асаблівасцям творчай спадчыны народнага песьняра.

Б. ВАЛОДЗІН.

ВЕРНЫ СПАДАРОЖНІК

«З адкрыццем магазіна № 19 выкладчыкі і студэнты Гомельскага дзяржаўнага універсітэта маюць лепшую магічнасць набываць неабходную наўуковую, грамадска-палітычную і мастацкую літаратуру. Яго калекцыйны дні паэта з'яўліся ў падзеямі ў Беларусі, за літаратурнымі жыццем, раздадзеныя ў падзеямі народнага кружкаў, падзеямі народнай творчысці на ўражлівага юнакаў асабліва аছувальны.

Рэвалюцыйны падзеяй 1905—1907 гадоў засталі М. Багдановіча ў час вучобы ў Ніжнегорадскай гаманізі. Ен актыўна паддзеяў на падзеямі ў Беларусі, за літаратурнымі жыццем, раздадзеныя ў падзеямі народнага кружкаў, падзеямі народнай творчысці на ўражлівага юнакаў асабліва аছувальны.

Творы паэта вызначаюцца мастацкім якасцім і глыбокім ідэйным зместам. З высокім паэтычным майстэрствам малое ён рэалістычныя образы зблізіў беларускай вёсці, прыднешанай к кожнаму твору, кожнай новай книжцы беларускіх

кнігальбуй 4 снежня іяны правілі ў Палацы культуры будаўніцтва літаратуры вечар, прысвечаны памятнай дадзе. Praha жыццёў і памяці слова Максіма Багдановіча. У юбілейны дні паэта змагаюцца народы беларускага песьняра гаварыў: «Іван Неслухоўскі», «Краса і сіла», «Забытыя шляхі», «Глыбы і слалі» і іншы. Іны шыроко вядомыя далёко за межамі нашай краіны.

Навук В. У. Ярац. Вялікую цікаласць у прысутніх выклікала музычна-пашыртальная кампазіцыя «Зорка Максіма». На сцене

выступілі лаўрэаты нікаў імя У. І. Леніна-республіканскага конкурсу чытальняцкай Эсфір і Валерый Нікалаевы.

У магазіне мы сустрэйміся з вялікімі аматарамі кнігі, членам Саюза мастакоў БССР Я. К. Іванешкам. Ен афармляў яго вітыны, з'яўляецца членам «Савета саўдзейнчанія». Ен сказаў:

— Я часта бываю ў кнігарнях горада. І вельмі прыемна, што кніга нарыста-цаўчыца вялікім аўтарытэтам, прыходзіць на кожную сям'ю, з'яўляецца крыніцай ведаў, мудрасці для кожнага чалавека. Магазін № 19 лічу адным з лепшых у Гомелі.

Михаіл Шолахаў адзначаў: «Любіце кнігу ўсёй душой! Яна не толькі ваш лепшыя сябра, але і да канца верны спадарожнік!» Гэтую любоў і прыязні сваім наўвадальнікамі калектыву магазіна № 19.

А. ШЫШАРКОУ.

